

พระโอวาท^(๑)

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘

ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันอังคาร ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนจะมีเหตุอันเป็นเรื่องที่โศกเศร้าอาลัยของคนไทยทั้งมวล ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

เมื่อวานนี้ ข้าพเจ้าได้พูดกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ว่า การที่บัณฑิตจะสร้างความสำเร็จความก้าวหน้ามั่นคงในกิจการงานได้นั้น จะต้องอาศัยความรู้ที่ถูกต้องแน่นหนา และแม่นยำชำนาญ ทั้งความรู้ในด้านลึก คือความรู้ในสาขาวิชาเฉพาะที่บัณฑิตเล่าเรียนมา และความรู้ในด้านกว้าง คือความรู้ในสาขาอื่น ๆ รวมทั้งความรู้รอบตัวเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิชาการและข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ

วันนี้ ใครจะกล่าวเพิ่มเติมแก่ท่านทั้งหลายว่า การที่คนเราจะสร้างสรรค์ความสำเร็จความเจริญได้อย่างแท้จริงและยั่งยืนนั้น นอกจากจะอาศัยความรู้ที่ลึกซึ้งกว้างขวางแล้ว ยังต้องมีคุณธรรมความสุจริตเป็นเครื่องประกอบส่งเสริมด้วย ทั้งนี้ เพราะคุณธรรมความสุจริตย่อมเป็นเครื่องป้องกันบุคคลให้ห่างไกลจากความชั่วและความเสื่อมเสียหายทั้งปวง ทำให้แต่ละคนได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ดีที่เจริญเพียงอย่างเดียว บัณฑิตผู้ปรารถนาความก้าวหน้าความมั่นคงในชีวิต

^(๑) เรียบเรียงขึ้นจากที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

จึงควรที่จะฝึกตนเองอย่างเต็มที่ ให้เป็นผู้มีจิตตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมความสุจริต และจะสามารถดำเนินชีวิตประกอบกิจการงานให้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงตลอดไป

การฝึกจิตให้ตั้งอยู่ในคุณธรรมนั้น แม้ว่าจะเป็นการฝึกที่ยากลำบาก เพราะว่าในทุก ๆ คนที่ยังต้องเกิดมาบนโลกแห่งความทุกข์นี้ ทุกคนก็มีทั้งความชั่วทั้งความดี แต่หลงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ท่านได้สอนข้าพเจ้าว่า ใช่ ในตัวเรามีทั้งความดีและความชั่ว แต่สิ่งที่ควรทำ คือควรส่งเสริมและควรฝึกฝนในสิ่งที่เป็นความดีให้มาก ๆ และให้เหยียบย่ำความชั่วร้ายให้จมดินไป ถ้าทุกคนทำได้อย่างนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าการที่จะเป็นคนดีอย่างสมบูรณ์ย่อมไม่ยาก

การที่คนเราจะต้องมีตัวอย่างสักคนหนึ่งหรือพระองค์หนึ่งที่กระทำความดี ข้าพเจ้าขอให้ทุกคนมองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าพเจ้าเป็นลูกท่านตั้งแต่เด็กจนวาระสุดท้ายของท่าน ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นท่านทรงทำงานอะไรเพื่อตัวเองเลย ทุกอย่างเพื่อสังคม เพื่อประชาชน และความเป็นอยู่ของท่าน ก็เป็นทุกอย่างอย่างพอเพียงที่สุด และท่านไม่เคยตำหนิคน ถ้าคนไหนที่ท่านเห็นว่าเขาจะพลาด และท่านเห็นว่าดักเตือนกันได้ เพราะเป็นคนสนิทสนม ท่านก็จะทรงดักเตือน แต่ถ้าดักเตือนแล้ว เขายิ่งโกรธยิ่งแค้น ยิ่งตะแบงซ้าย ตะแบงขวา เหมือนม้าที่เหี่ยว ๆ ท่านก็จะทรงหยุดและไม่ยุ่งด้วยเลยกับคนนั้น ก็ขอให้ทุกคนนำตัวอย่างของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปเป็นตัวอย่างแก่ตนเอง และเป็นตัวอย่างสอนลูกหลานต่อไปในอนาคต

ในท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงคุ้มครองรักษาบัณฑิตทุกคน และทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในวันนี้ ให้มีความสุขความสวัสดิ์ถึงทั่วกัน